

Kurteya medyayê ya projeyê ji bo piştgirîkirina girêdanên mexdûran

Hejmar: 4 (1 Cotmeh 2024 - 31 Aralık 2025)

27 Aralık 2024 tarihinde Şam'daki Hecez Meydanı'nda nobet

Hewldanên hevkar ên komeleyên qurbaniyan di pêkanîna edaletê de piştî hilweşîna rejîma Esad

Destpêk:

Pirsgirêka mirovên bi zorê hatine windakirin li Sûriyê yek ji mijarên herî zextê yê mafên mirovan û însanî ye, tê xwestin ku bersiveke berfireh bê dayîn ku berpirsyarî, edalet û nedubarekirina bînpêkirinan misoger bike. Piştî rûxana rejîma serokê reviyayî Beşar Esad di 8/12/2024an de û serbestberdana bi hezaran girtî ji navendên binçavkirinê yê hikûmeta berê, ev doz rastî zehmetiyên aloz ên girêdayî parastina delîlan, ewlekirina tomarên fermî û eşkerekirina çarenûsa kesên bi darê zorê ji holê rabû.

Tevî gihîştina hin navendên binçavkirinê û qeydên ku ji saziyên navneteweyî û herêmi hatine veşartin, lê nebûna mekanîzmeyên parastina qanûnî ya lezgîn bû sedema windakirina gelek belge û dosyeyan û malperên ku guman jê heye ku gorên komî hene, dixê bin xeteriya tepisandin an jî paşguhkirinê, dibe

Ev belge bi desteka dêranê ji aliyê Yekîtiya Ewropê hatiye amadekirin. Içerîya vê belgeyê temamen di bersîbiya Navenda Sûrî ya Ragihandîna Azadiya Ragihandinê de ye û bi hîç şexilî nikare bê wate kirin ku diyar dike rewsê Yekîtiya Ewropê.

ku lêpîrsîna bînpêkirinên giran ên hiqûqa mirovî ya navneteweyî asteng bike. Her wiha derengmayîna bicihkirina tîmên lêpîrsînê yê navneteweyî û nebûna parastina qanûnî ya guncaw, êşa malbatên ku hê jî li ser çarenûsa hezkiriyên xwe li bersivan digerin, girantir kir.

Di çarçoveya van pîrsgirêkan de, komeleyên mexdûran bi belgekirina bînpêkirinan, pêşkêşkirina delîlan ji bo mafên mirovan û organên darazê û seferberkirina piştgiriya navneteweyî ji bo hesabpîrsîna ji berpirsyarên windakirinên bi zorê, xebatên xwe yê ji bo ewlekirina rastî û edaletê didomînin. Her wiha girêdan mafên qurbaniyan û malbatên wan diparêzin, zextê li ser rayedarên demkî xurt dikin da ku cihên binçavkirinê derxin holê, gorên komî peyda bikin û berpirsyar li gorî pîvanên navneteweyî berpirsyar bînin dîtin.

Komeleyan ji bilî rola xwe ya hesabpîrsînê, alîkariya psîkososyal a malbatên mirovên bi zorê hatine windakirin û yê di binê çavan de hatine windakirin, dikin û ji bo ku pîrsgirêkên mexdûran di çarçoveya edaletê demkî û avakirina dewletê ya li ser bîngê mafên mirovan de bînin yekirin, roleke sereke dilîzin. Rola girêdanan tenê bi belgekirina bînpêkirinan re sîncard nînin, lê belê dirêje dibe beşek ji hewldanên pêkanîna edaletê, misogerkirina bêcezaştinê û bidawîkirina windahiyên bidarê zorê wekî amûreke çewisandina siyasî di Sûriyeya pêşerojê de.

Nûçeyên li ser mijara windahiyên bi zorê yê li Sûriyê:

kesên ku ji bo li hezkiriyên xwe yê li girtigeha Saydnayayê bigerin kom dibin Kanûn 9 2024. Omar Haj Kadour / AFP

Rûxîna rejîma Beşar Esed li Sûriyê

Di 27 'ê Mijdarê de, 2024, destpêkirina operasyona "Deterrence ya êrişkariyê" ya Daîreya Operasyonên Leşkerî ya Hay'at Tahrîr el Şam (HTS) bû sedem ku Heleb, Hama û Hûms ji nû ve bîn bidestxistin û di 8'ê Kanûna 2024'an de hêzên leşkerî yê mûxalîf ên Sûriyeyî xwe gihandin Şamê û hat ragihandin ku Beşar Esad tevî malbata xwe reviyaye Moskowayê û rejîma Baasa pênc deh salan ketiye. Jinûve bidestxistina bajaran û rizgarkirina welat bi vekirina girtigeh û şaxên ewlehiyê re hevrû bû ku girtî hatin berdan û girtigeh piştî reva hêzên rejîmê hatin valakirin. Torê [Sûri](#) ya Mafên Mirovan hêzmar kir ku hejmara ew kesên ku ji hemû zindanan û navenda girtigehên azad bûn, derbas dika 24,000 kes, û bi 101,103 kesên ku hîn jî bi zorê nehatine stendin dimînin, li gorî statistikên Navenda Ragihandî û Azadiya Xweberdanê ya Sûri.

ê Kanûnê li Şamê bi boneya bidawîkirina desthilatdariya malbata Esed a ji aliyê Suryaniyan ve 13, 2024. Ghaith Alsayed/AP

Di vê derbarê de Navenda Ragihandin û Azadiya Ramanê ya Sûriyê [daxuyaniyek](#) belav kir û tê de bang li hemû aliyên peywendîdar li Sûriyê kir ku dada veguhestîne ya berfireh pêk bînin û hemû kesên ku destê wan di sûcên li dijî mirovahiyê û sûcên şer de hene, çî ji rejîma berê û çî jî ji aliyê din di salên şer de hesab ji wan were xwestin Divê dadgehên serbixwe bîn avakirin, her wiha tazmînata û tezmînata mexdûran bê dayin. Ji bo rehabilitasyona kesên ku sax man e programan damezirînin û çarenûsa qurbanîyên wendabûn û windahiyên bi darê zorê eşkere bikin. Navenda Ragihandin û Azadiya Sûri

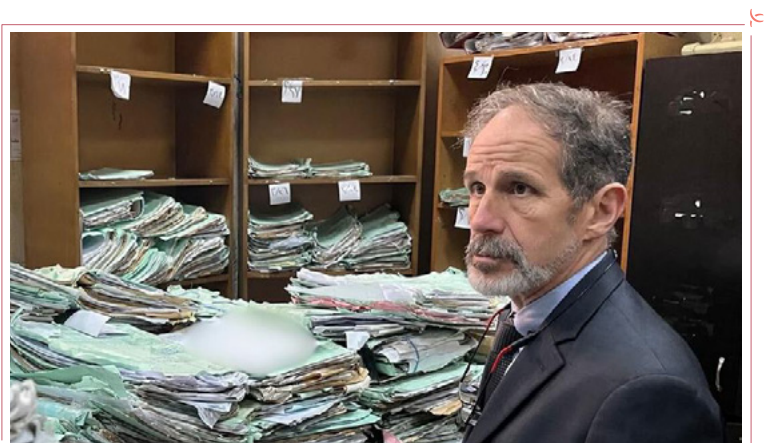
Jî bang li her kesî kir ku ji wan hêzên siyasî û leşkerî, rêxistinên navdewletî û dewletên dost û kur û keçên gelê Sûriyê li hundir û derveyî welat hewldanên xwe ji bo piştgiriya vê qonaxa veguhêz bikin da ku armancên şoreşa Sûriyê pêk bînin, ku ji bo wê xelkê Sûriyê nîrxekî giranbuha û giranbuha dane

Sekretera Giştî Carla Quintana weke Seroka Weqfa Serbixwe ya Windahiyên li Sûriyê wezîfedar kir

Di 19 'ê Kanûna 2024 'an de Sekreterê Giştî yê Neteweyên Yekbûyî António Guterres [diyar](#) kir ku tayînkirina Ms. Carla Quintana ji Meksîkayê wekî Seroka Weqfa Serbixwe ya Windayan di Komkara Erebî ya Sûriyeyê de ku ji aliyê Civata Giştî ya Neteweyên Yekbûyî ve di Tîrmeha 2023'an de bi armanca zelalkirina çarenûs û cihê hemû windayan di Komkara Erebî ya Sûriyeyê de hatiye avakirin û piştgiriyeke guncaw ji qurbanîyan re pêşkêş dike, di nav de kesên rizgarbûyî û malbatên windayan, bi hevkarîya nêzik û berfireh bi hemû aliyên peywendîdar re. Weqfê [ragihand](#), ku ew niha agahiyên têkildarî xebatên xwe, tevî çavkaniyên bingehîn ên daneyên li ser arşîv, qeyd û listeyên ji navendên binçavkirinê, girtîgeh, dadgeh, goristan, doktorên edlî û agahiyên li ser cihên veşartinê yên gengaz an jî tîn zanîn, digirin.

Serokê Mekanîzmaya Berpirsiyariyê ya Sûriyeyê cara yekemîn e diçe serdana welêt

Robert Petit Serokê Mekanîzmaya Navnetewî, Bêalî û Serbixwe bo Sûriyê [serdana](#) xwe ya yekê bo Şamê kir ku di 22'yê Kanûna 2024'an de bi karbidestên Sûrî re dad û berpirsiyariyê gotûbêj bike û li wir bi nûnerên karbidestên çavdêran re kom bû û serdana cihên girtîgeh û sazîyên girêdayî rejîma berê li Sûriyê kir. Beatty got, "Karê me yê dewam dike, bi armanca parastina delîlan û destekkirina prosedurên edaletê yên

ji bo mexdûrên bê hejmar ên di nava (IIIM) 23 Kanûn 2024

çardeh salên dawî de bandor li wan bûye, hatiye kirin" û ji bo rûxîna desthilatdariya Esad derfeteke girîng dide mekanîzmaya bicihanîna erka xwe ya li ser rûyê erdê ya li nava Sûriyeyê û got

Birêz Betty di serdana xwe de ligel jimareka Sûriyan kom bû ku di nav deh salên borî de hatîne kirin û di nav wan kesan de ku piştî çend salan ji sirgûnkirinê vegeyîyane. Şehadetên wan bal kişand ser daxwazeke berfireh a ji bo heqîqet, edalet û tevliheviyê. Bi destxistina berpirsiyariyê li Sûriyê dê pêdivî bi hevkarî û hemahengîya di navbera hejmareke mezin ya aktorên de hebe. Wî destnîşan kir ku "tu aktor ekter bi tena serê xwe nikare vê dijwariyê derbas bike" û ji bo pêkanîna hesabxwestinê pêwîstî bi "hewldaneke kolektîf û baldar heye; Sûriyeyî û Sûriyeyî, rêxistinên civaka sîvîl, û hevkarên navneteweyî yên ku divê erkên xwe yên temamkirinê bi kar bînin. Wek pêşîn, divê em hemû bixebitin da ku delîlan biparêzin, ji dubarekirinê dûr bisekinin û hemû mexdûr di lêgerîna edaletê de cih bigirin û bîna temsîlkirin. "Mekanîzmabi taybetî ji bo alîkarîdayîna vê hewldanê hatiye afirandin û amade ye ku rola xwe temam bike. Niha dema çalakîyê ye."

Beşa Destkeftiyan

Daxuyanî û helwestên hevpar

Daxuyanî ji aliyê Malbatên Jinên Sûriyeyê yên Winda û Windakirinên Bi Zorê yên li ser Geşedanên Dawî

Malbatên jin ên winda û bi zorê li Surê hatin windakirin di 11 'ê Kanûnê de [daxuyaniyek](#) ji aliyê komeleyên mexdûran ve hat dayîn. 2024 li ser geşedanên dawî yên piştî rûxîna rêjîma Esad bang li rêxistinên navdewletî yên têkildar kir ku di nav de Komîteya Xaçê Sor a Navdewletî, Heyva Sor a Erebi ya Sûriyê, hêzên ku erdê kontrol dikin û hikumeta niha ya xwedîkirinê, ji bo zelalkirina çarenûsa windayan tedbîrên lezgin bigirin û di qonaxa heyî de pêşiya mijarê bidin. Di tevdîrên ku ji hêla jinan ve tê xwestin ku mafê xwe yê zanîna çarenûsa xizmên xwe yên windayî biparêzin û hesab ji bînpêkirinan bipirsin, di nav wan de nav û cihên girtiyên ku ji girtîgehên rejîma Esad hatine berdan hatine belgekirin, ewlehiya wan pêk tê û alîkariya tenduristî û psîkolojîk a pêwîst ji wan re tê kirin. Ji bo ewlehiya jin û zarokên ku ji binçavkirinê filitîn re eleqedar bibin. Her wiha di daxuyaniyê de tekezî li ser parastin û başkirina belge û mal û milkên ku ji girtîgeh û şaxên ewlehiyê hatine dizîn û rêveçûna lêkolîneke navnetewî ya zelal û serbixwe ji bo bicihkirina gorên komî li Sûriyê hate kirin

Girêdanên Peymana Rastî û Dadperweriyê li Sûriyê banga "ragihandina roja îne 27/12/2024 rojek şîna giştî" red kir

Di [daxuyaniyê](#) hevbeş de, Massar, Families Of Truth & Justice, Families for Freedom, Release Me, Taafi, Synergy, Caesar Families banga aktîvistên Sûrî red kir ku "roja îne 27ê Kanûna 2024an roja îne ya şîna giştî û teseliya neteweyî îlan bikin."

Di demekê de ku hîna bi hezaran malbatên Sûrî li hemberî trawmaya girtî û windayên xwe piştî vekirina girtîgeha Sednaya tê dikoşin, ew wek vexwendineke şaş û bêwext dihesibîne Di daxuyaniya ku di 25ê Kanûna 2024an de hat weşandin de, komeleyan gotin ku ew di wê baweriyê de ne ku "hîlbijartina rojek şîna neteweyî divê di çarçoveya bernameyêke neteweyî ya berfireh ji bo dadmendiya veguhêz

were, û bi lihevkirineke giştî were hilbijartin da ku sembolîzekirina qurbanîyên mezin ên Sûriyeyîyan di tevahiya şoreşê de.” Di dewama daxuyaniyê de hat gotin, “Şîna ji bo malbatên şehîd û windahiyan, ku îro beriya bibe mijara pevçûnên siyasî yê yekser, mafê wan e.” Her wiha El-Rewbet hişyariya “bandora pêşniyara ku ev bang dikare ragihîne ku mijara girtî û windayan ku şehîd têne hesibandin gihaştiye dawîya xwe, ev jî dibe sedema lawazkirina helwesta malbatên ku doza mafê xwe yê naskirina rastiyan û mafê wan ê hesabpîrsînê û hesabxwestinê dikin.” Di dawiyê de di daxuyaniyê de hate tekezirin ku sersaxiya windayan tenê bi hebûna bermahî û gorên wan pêk tê û ev windabûn ne tenê prosedureke siyasî yan îdarî ye û pêwîstiya malbatên windayan bi delîlên şênber heye ku şîna qebûl bikin û sersaxiyê ji bo windabûna wan qebûl bikin

Rojnameya Qanûnî: Bersifdana Mafên Mirovan Piştî Rûxîna Rêjîma Sûriyê

Di 24'ê Kanûna 2024'an de komek ji rêxistinên sîvîl û komeleyên qurbanîyan ên Sûriyeyê kaxezê qanûnî bi navê “[Bersiva Mafên Mirovan piştî hilweşîna rêjîma Sûriyeyê](#)” derxist û ev yek jî armanc dike ku çarçoveyê berfireh ji bo bersivdayîna mafên mirovan di dema veguhastinê de li Sûriyê peyda bike. Rojnameyê bang li hikûmet û serokatiya leşkerî ya heyî kir ku delîl û cihên hesas biparêzin da ku edalet û berpirsyariyê pêk bînin û destyêke darazê ya demkî ku di nav de komeke dadger û huqûqnasên xwedî duristî hene ava bikin da ku berpirsyariyên serbestberdana keyfî ya girtiyan diyar bikin û her wiha dozên windayan û piştgiriya kesên girtî û malbatên windayan jî bêne belgekirin. Rojnameyê her wiha banga xurtkirina hevkarîyê bi rêxistinên navdewletî û herêmî re û hêsankirina gihandina tîmên Neteweyên Yekbûyî û aktorên mirovî ji bo dozên armanckirî kir û di heman demê de azadiya xebatên rêxistinên Sûriyeyê di malê de misoger kir.

Çalakiyên parêzvaniyê

Navenda Sûrî ya Ragihandin û Azadiya Derbirînê bi hevkarîya komeleyên qurbanîyan li rex rûniştina 79 'an a Meclisa Giştî ya Neteweyên Yekbûyî turneyek a parastinê li dar dixe

Di çarçoveya projeya piştgirîdayîna komeleyên qurbanîyan de û bi hevkarîya hevkarên Teverga Azadî û Dawlatî, Navenda Ragihandin û Azadiya Ramanê ya Sûriyeyê li bajarê New Yorkê yê DYA'yê tûra alîgiriya 3 rojan li dar xist û di navbera 9-11'ê Cotmeha 2024'an de bi heman armancê rûniştina 79. a Civata Giştî ya Neteweyên Yekbûyî pêk hat. Heyetê bi Mîsyonên Daîmî yê Neteweyên Yekbûyî, Qraliyeta Yekbûyî, Komara Slovenya, DYA, Lîchtenstein, Swîsre, Qraliyeta Hollanda, Kanada, Fransa û Elmanyayê re 10 hevdîtînan dualî pêk anî. Şandeyê hembêşyên Families for Freedom Emna El-Xûlanî, Fatima Saad û Esmaa El-Ferec ji Teverga Azadî û Ji Forumê Sûriyê Sally Şobat jî di nava şandeyê de cih girtin. Civîn bi gelek mijaran re rû bi rû bûn, di nav de pêkanînan keyfî yê binçavkirin û windakirina bi darê zorê û bandora wan li ser qurbanî û malbatên wan, rêbazên pêkanîna edaletê ji bo kesên ku bi awayekî keyfî û bi zorê hatine windakirin û malbatên wan li Sûriyê û awayên pêkanîna kiryarên bînpêkirinên li dijî wan berpisyar in. Herweha li jor, di civînan de behsa zêdebûna bînpêkirinên berdewam li dijî penaberên Sûriyeyî, bi taybetî tundûtûjî, binçavkirina keyfî û vegeandina penaberan hat kirin.

Di Mijdara 2024'an de, Dîrektorê [Families Of Truth & Justice](#), bi piştgiriya Rêxistina Pêşîlêgirtina Bêceziyê "Impunity Watch", ji bo lêkolîna tecrubeya Kolombiyayê ya li ser xwe-yekkirin, belgekirin, tazmînat û ceribandînen berdewam ên li Dadgeha Aştîyê ya Kolombiyayê ku tê de zîyaretvan li ser tecrubeya yekîneya lêkolînê û muzeyê jî hîn bûn, beşdarî rêwîtiyek hefteyekê bû.

Sêyemîn Foruma Qurbanîyan li Bakurê Sûriyê

di 15 'ê Mijdarê de [foruma](#) salane ya sêyemîn ji bo qurbanîyên li Bakurê Sûriyê li dar xist 2024, beşek ji hêla Yekîtiya Ewropî ve tê fînanse kirin, di bin mijara "Edalet û Edalet ji bo hemûyan" de mijarên herî berbiçav ên girêdayî hewcedarî û pêşîniyên qurbanîyan, ji wan eşkerekirina çarenûsa windayan û windakirina bi darê zorê, awayên vegera bi ewle û dilxwazî ya kesên koçberbûyî, rûbirûbûna aramiyê, dabînkirina

hesabpîrsîna ji kiryarên bînpêkirinan, her wiha nirxandina rêyên dadmendiyê yê ji bo qurbanîyan di çarçoveya aloziya Sûriyeyê de. Forûma li bajarê Qamişlo bi beşdariya online, ji aliyê Komeleya Qurbanîyan a Synergy ve bi hevkarîya Navenda Ragihandin û Azadiya Îfadeyê ya Suryaniyan (SCM), Suryaniyên ji bo Rastî û Edaletê ([STJ](#)), Komeleya Dar a Mexdûrên Koçberkirina Bi Zorê, Platforma Malbatên Windayan a Bakur û Rojhilatê Sûriyeyê ([MPFP-NES](#)), Komeleya Civakî ya [Efrînê](#) û Komîteya Malbatên Penaberan a Serêkaniyê/Ras el-Aîn hate lidarxistin. Di forûmê de 11 axaftvan, zêdetirî 130 beşdar (80 kes û 52 jî online) cih girtin û aktîvistên giştî, parêzvanên mafên mirovan, civaka sivil û nûnerên medyayê jî di nav de cih girtin.

Komeleya "Good seed" di 8 'ê Kanûna 2024'an de bi endamên xwe û zarok û malbatên girtî û bi darê zorê li Sûriyeyê hatin windakirin, di pîrozkirina serkeftin û hilweşîna rejîmê de beşdar bûn û komele jî di heman rojê de bi saziyên civaka sivil re helwest nîşan da. Piştî rûxîna rêjîma Beşar Esed li Sûriyê, di 10'ê Kanûna 2024'an de Komeleya "Caesar Families" bi navê "[Edalet ji bo aştîyê](#)" kampanyayek da destpêkirin da ku hesab ji sûcdarên îşkencekirin û windakirinên bi darê zorê li Sûriyê bixwazin, piştî rûxîna rêjîma Sûriyê û firîna Beşar El-Esed ber bi Moskovê ve. Di kampanyayê de ji bo kesên ku li Sûriyeyê sûcê mirovahiyê kirine banga edalet û sifir toleransê hat kirin. Wê bang li hemî Sûriyan kir ku kar bikin da ku rastîyan derxin holê û dadmendîya qurbanîyan pêk bînin.

Ji Platforma Malbatên Windayan a Bakur û Rojhilatê Sûriyeyê daxuyaniya çapemeniyê

Platforma Malbatên Windayan a Bakur û Rojhilatê Sûriyê di 11'ê Kanûna 2024'an de [daxuyaniyek](#) da û got ku hilweşîna "Rêjîma Sûriyê" hêviyên malbatên windayan di eşkerekirina çarenûsa hezkiriyên xwe de zindî kir, lê di heman demê de çarenûsa delîl û belgeyan ku dê rastiyê eşkere bike û edaletê pêk bîne, xist nava fikaran. Pirsgirêka kesên winda û bi zorê hatine windakirin yek ji pirsgirêkên herî zextê yên mirovî yên li Sûriyeyê ye û vekirina girtîgehên an jî serbestberdana girtiyan nikare wek çareseriyê dawî ya vê trajediyê bê nixandîna Lîgayê diyar kir ku ev doz jî ber tevlêbûna hemû aliyên şer û hêzên de facto li Sûriyê di pêkanîna sûcên binçavkirina keyfî, windakirina bi darê zorê û îşkenceya ku bi hezaran kes hatin kuştin, jî sînorên rejîma berê derbas dibe. Girtîgehên jî bo partiyên din ên pevçûnê hê venekirine û bi dehan gorên komî jî bo aşkerakirina wan û jî bo mexdûriyet û malbatên wan edaletê dixwazin.

Di daxuyaniyê de bang li civaka navdewletî hate kirin ku di nav de dewletên endam û desteyên navneteweyî û bi taybet Weqfa Serbixwe ya Windayan li Sûriyê bi rêya pîlanên bilez û bi bandor xebatên hevbeş berdewam bikin û jî hemû komên çekdar û aktorên li Sûriyê hate xwestin ku jî bo parastina delîl û belgeyan, parastina gorên komî, xurtkirina xebatên lêgerîn û belgekirinê, piştgiriya kesên ku hatine windakirin û malbatên windayan bikin û berpirsyarên bînpêkirinan berpirsyar bin

Taafî di 14 'ê Kanûna 2024'an de bi hevkarîya komeleyên qurbanîyan û malbatên qurbanîyan di Hevpeymana Heqîqet û Edaletê de kaxezê [hişmendiyê](#) li ser girîngiya parastina gorên komî li Sûriyê wek pêşîyê sereke weşand. Rojnameyê bal kişand ser xeteriyên ku bi xerakirina goristanan û tiştên ku dibin sedema xerakirina delîlan û astengkirina edaletê. Ji bo her kesê ku agahiyên wan li ser gorên komî yên ku nû hatine dîtin, jî bo radestî desthilata rayedar û eleqedar bînin kirin, formeke peywendîyan hatiye veqetandin.

Di heman rojê de Înisîyatîfa Rizgarî û Malbatên Qurbanîyan di Peymana Heqîqet û Edaletê de jî bo parastina gorên komî yên li Sûriyê bangewaziya lezgîn li hikûmeta xêrxwaz, kes û malbatên windayan kir. Di [daxuyaniyê](#) de bang li hikûmeta demkî û rayedarên pêwendîdar hat kirin ku destûrê bidin komên pîspor da ku gorên komî ewle bikin û biparêzin û nehêlin gorên komî bînin telafîkirin û bi saziya serbixwe ya têkildarî windayên li Sûriyeyê re hevkarîyê bikin ku ev sazî wê bi erka tespîtkirina goran, analîzkirina delîlan û têkiliya bi malbatên windayan re bi awayekî profesyonel û hesas tevbigere.

Di gilînameyê de ji NY'yê re li ser binçavkirina kêfî û êşkenceya li Bakurê Sûriyeyê

Synergy di dawîya Kanûna 2024'an de [nameyek](#) pêşkêşî Prosedurên Taybet ên Konseya Mafên Mirovan a Neteweyên Yekbûyî kir û bal kişand ser mijara binçavkirina kêfî, îşkence û windakirina bi zorê ya li Bakurê Sûriyeyê û bang li NY kir ku vê mijarê bide asta herî bilind a giraniya bînpêkirinên hatine kirin û neparastina qanûnî ya jî bo sed hezaran sîvîlan di riskê de ye. Ev name bi lezgînî balê dikişîne ser çî dibe ku şêwazeke sîstematîk û berdewam a binçavkirina keyfî, îşkencekirin û bidarê zorê jî aliyê fraksiyonên Artêşa Neteweyî ya Sûriyeyê ve di bin ferman û fînansekirina hikûmeta Tirkiyeyê de, li dijî niştêcîhên li herêman di bin kontrola wê de ne, pêk bîne û jî Neteweyên Yekbûyî dixwaze ku rewşê lêkolîn bike û jî bo çareserkirina van bînpêkirinan tevbigere û hesab jî berpirsyaran bigire.

Synergy di Îlona 2023an de nivîseke berê ya îddîayê [şand](#) ku behsa heman modelan dike û kesên ku tê îdiakirin sûcdar in, lê tu gav nehatin avêtin.

Di 21'ê Kanûna 2024'an de Serokê Komeleya "Caesar Families" Xanim Yasemîn El-Meşan li ser vewendina Wezîrê Dewletê yê Almanyayê Reem Radovan beşdarî [rûniştineke](#) şêwirînê bû da ku pêşeroja Sûriyê piştî rûxîna rêjîma Beşar El-Esed û rewşa penaberên Sûriyeyê li Almanyayê gotûbêj bike û her wiha li ser awayên piştgiriya Almanyayê ji bo pêkanîna aştiya li Sûriyê nîqaş bike. Şêwirmenda Almanî Olaf Şolz

beşdarî civînê bû û bi boneya rizgarkirina Sûriyê û bidawîbûna serweriya dîktator li welat, amadebûyan pîroz kir û Scholz pesna rola Sûriyan li Almanyayê da û tekez kir ku ew bûne beşek ji civaka Almanî û hêviya paşerojê ewle ji Sûriyê re xwest ku aşti tê de serwer bibe

Di 27'ê Kanûna 2024'an de, Komeleyên Peymana Heqîqet û Edaletê, malbatên windayan û çalakvanên civaka sivil li Şam ([Qada Hîcaz](#)), Efrîn ([Qada Azadî](#)), Sweida ([Qada Rûmetê](#)) û parêzgehên din çalakiyên nobetê li dar xistin. Di nobetan de hat xwestin ku aqûbeta windayan bê aşkerakirin, delîl bîn parastin, gorên komî bîn parastin û berpirsyarên van sûcan hesab bê pirsîn û bêcezahiştin bê redkirin. ku daxwaza vegerandina

cendekên qurbanîyan dikin da ku ew bi guncayî rêzgirtin û dana mafên xêzanên wan ji bo naskirina çarenivîsê ji hikûmeta nû xwest ku berpirsariyên xwe yên li pêşberî mijarê bi cih bîne

Di heman çarçoveyê de rêxistina "[Release Me](#)" bi komeleyên qurbanîyan re kar kir da ku girîngiya parastina cihên gorên komî û nexebitandina wan û raporkirina wan û raporkirina wan, [formek](#) amade kir da ku wan li ser cihên goran ragihîne da ku çavdêrî û radestkirina wan ji desthilatdarên desthildar re bike. Ji bo ku mafê heqîqetê ji dest neçe, li ser girîngiya hesabpirsînê, darizandinên adil û ji toleyên takekesî kampanyayêke hişyarkirinê hat destpêkirin. Her wiha rêxistinê rênimayên giştî û [pêşniyarên](#) lênihêrîna bijîşkî ji bo girtiyên ku nû hatine berdan ji bo hişyarkirina erkê civaknasîyê ji bo pêşkêşkirina piştgiriya guncaw û xizmeta tenduristiyê parve kir.

Families for Freedom di Kanûna 2024'an de bi Komîteya Xaça Sor a Navneteweyî re civînek li dar xistin û polîtîkayên xwe yên dawî di rêvebirina dosyaya girtiyan de nîqaş kirin. Di hevdîtînê de rexne li Xaça Sor hatin kirin û bi taybet girêdayî girêdayî wê pêvajoya serbestberdana girtiyan û amadekirina wê ya kêr ji bo senaryoyên ku piştî rûxîna rêjîmê û vekirina girtîgehan

Komeleyê di çarçoveya xebatên xwe yên ji bo parastina heqîqetê de [daxuyaniyek](#) da û ji civakê xwest ku delîlên ku dibê alîkar ku aqûbeta windayan derxin holê biparêzin. her wiha serdana gorên komî kir û ji bo parastina wan bi saziyên hikûmetê re têkildar bû û derfet da ku timên edlî karê xwe di belgekirina bînpêkirinan de pêk bînin Her wiha xetên ragihandinê yên taybet ji bo kesên ku di bin

çavan de mane hatine avakirin da ku desteka tenduristî û derûnî bidin, lê belê di lêgerînan de li mizgeft û nexweşxaneyan kesên sax mane nehatine dîtin.

Di heman heyamê de Families for Freedom bi dozgerê giştî yê Şamê re civînek li dar xistin û dosyaya kesên girtî û windabûyî nîqaş kirin Belgeyên ji navendên binçavkirinê û dadgehan bi girtiyan re di kategoriyan de cih digirin, hatin lêkolînkirin. Avakirina databasa windayan û gorên komî jî hatin nîqaşkirin, bi komkirina mînakên DNA'yê yê malbatên windayan re ji bo bi delîlan re hevrû bibin Di civînê de pêşniyara avakirina komîteyeke bilind ji bo windayan û girtiyan ji bo yekkirina hewldanan û damezrandina databaseke navendî hate kirin ku xebatên lêgerîn û belgekirinê hêsan dike

Di Kanûna 2024an de komeleya " Families for Freedom" ji bo piştgiyaya doza windayan gelek çalakî li dar xistin, di nav de lidarxistina bûyerên danasînê ji bo saziya serbixwe ya bi kesên wenda re li Sûriyê, li bajarê Dîlok, bajarên Ewropa û Birîtanyayê, ji bilî nîqaşên li ser kaxeza zayendî ya ku ji aliyê rêxistinên mafên mirovan ve hatibû amadekirin. Di lêgerîna li kesên hatine rizgarkirin de, bi koordîneya saziyên herêmî û navneteweyî re komên piştevanîyê yê taybet hatin avakirin.

Perwerde û projeyên ji bo piştgirîdayîna sedema windayan - piştgiyaya ji bo malbat û mexdûran

Ji bo kesên ji binçavkirin windakirina bi zorê rizgar bûne, dewreyên perwerdeyê

Taafî di 19'ê Mijdara 2024'an de di çarçoveya projeya şopandinê de rûniştina çaremîn û dawî ya hişyarkirina hişmendiyê li dar xist û bal kişand ser rola kesên bi zorê hatine windakirin û malbatên kesên bi darê zorê di pêvajoya edaletê de li Sûriyê hatine windakirin. Di rûniştinê de mijarên cuda yê têgeha edalet, têkoşîn û motîfên psikolojîk çawa pêş dikeve. Taafî sê rûniştin li gel komek ji kesên ku ji binçavkirina kêfî rizgar bûne pêk anî û di encamê de belgeya pêşniyara reforma girtîgehan li Sûriyê hate dayîn. Di rûniştinan de şahidiyên kesên ku ji ber rewşên trajîk ên di hundirê navendên binçavkirinê de, ji îşkence û muameleya nemirovî heta nebaşîya bijîşkî û paqijîya nebaş pêk hatin.

Di Kanûna 2024'an de Taafî heft dewreyên perwerdeyê ji bo kesên sax mayî li ser lêgerîna kesên winda li Sûriyê û ezmûna pratîkî ya ku di dema wê de pêwîst e, pêk anî. Mijarên perwerdeyê ji cudahiye di navbera şertên wekî "kesên winda", "bi darê zorê hatin windakirin", û "gorên komî", û prosedurên ku kesên winda ne, bi nirxandina serpêhatiyên welatên din ên di warê lêgerîna windayan de, berfirehkirina mijarên krîmînal û teknîkên lêgerîna windayan, û paşê lêkolînkirina arkeolojîya edlî û çawaniya dîtina gorên komî û amûrên ku ji bo tespîtkirina wan, genetîkên edlî û qonaxên analîzên DNA'yê û bi dawîna prosedurên dawî yê ji bo tespîtkirina nasnameyan. Winda ye.

Ji aliyê xwe ve "Families Of Truth & Justice" di 3 'yê Kanûnê de bi Navenda Sûrî ya Ragihandin û Azadiya Ramanê re peymanê nû îmze kir, 2024 ji bo hevkarî kirina çalakiyên hevbeş di navbera her du partiyan de, bi taybetî ji bo piştgirîkirina Komeleyê di warê wergerê de û pêşkêşkirina giliyan ji bo mekanîzmayên taybet ên Neteweyên Yekbûyî û piştî îmzekirina peymanê 10 gilî hatin pêşkêşkirin û di nav de 8 ji raportorê taybet ê windakirina bi darê zorê û yek ji ji Raportorê Taybet ê Êşkenceyê re Families Of Truth & Justice jî 224 dozên nû yê windakirina bi darê zorê bi rêya 5 belgefilman ku li Tirkiyê û Sûriyeyê hatine belavkirin, belge kirin.

“Families Of Truth & Justice” 4 rûniştinên hişmendiyê ji bo 40 endamên malbatên [girtiya](#) der barê operasyonên sextekarî û xesandinê yên ku çeteyan û sûcdaran malbatan dikin hedef de ku piraniya wan jin in, li dar xistin. Di meha Kanûna 2024'a de bi hevkarîya Navenda Ragihandin û Azadiya Ramanê ya Sûriyeyê konferans hatin lidarxistin. Bi giranî li dora sextekarî û xapînokkirina malî cih girt. Beşdaran li ser pêşniyarên

herî girîng û pêşniyarên ku ji bo rîskan dûr bikin, hatin kurt kirin. Her wiha behsa bûyer û qewimînên dawî yên li Sûriyê, çawaniya eşkerekirina çarenûsa windayan û girêdanên berdest kirin. Di waneyan de tedbîrên ku divê werin girtin û karînen derûnî yên ku alîkariya xwe ji hîleyên ku çete û toreyên brokeran bi kar tînin, hatin nîqaşkirin. Amadebûyan bi aliyên ku di sextekariyê de cih digirin, çawaniya zanîna rewşên sextekariyê, cûre û şeweyên belgeyên sextekar hatin pêşkêşkirin û mînakên kaxez û kopiyên ku hatine vekolîn û xalên sextekariyê hatin vedîtin

Caesar Families di 29ê Kanûna 2024an de nivîsbariya [Yaqeen](#) ê ku xwe dispêre îstixbarata çêkirî da ku malbat karibin bi awayekî rast û zelal kesên winda ragihînin. Nivîsbarî dihêle ku malbat bi rêya malpera xwe ya înternetê an jî WhatsAppê bi hêsanî bi komeleyê ra têkiliyê deynin. Ew dikare ji wan re wêne û agahdariya xav (bi veşarî) li ser kesên winda yên di navbera 2011-2013 an de bişînin, û paşê bi wêneyên Caesar re bi teknolojiyên nasandina rûyê sofîstîke re hevber dike.

Di çarçoveyê têkildar de, Navenda Ragihandin û Azadiya Sûrî li ser malpera xwe [formek](#) çalak kir da ku bînpêkirina an windabûnê ragihîne, ev jî dihêle ku Sûriyeyî agahiyên destpêkê li ser bînpêkirina mafên mirovan an bûyerên windabûnê yên ku di hundirê xaka Sûriyê de yan jî li dijî Sûriyeyîyên li derve pêk hatine, bidin Piştî wê yek ji xebatkarên pîspor ên navendê bi gaziyan re têkiliyê datîne da ku di nava demeke ku 7 rojên xebatê derbas neke de dozê bişopîne û agahiyên ku di danegeha navendê de hatine dayîn qeyd bike

Di navbera 1 Cotmeh 2024 û 31'ê Kanûna 2024'an de Good Seed qencyê kampanyayek ji bo vehewandin û mêvandariya malbatên Sûriye yên ji başûrê Lubnanê di encama êrîşa Îsraîlê de koçber bûne, pêk anî. Komeleyê 30 endamên 6 malbatên Sûrî wergirtin ku hin ji wan xizmên girtîyan in, piştî ku stargehên Lubnanê ketina wan red kir. Komeleyê di heman demê de ji bo 70 zarokên di hundirê stargehan

de çalakiya piştigiriya psîkolojîk a kom pêk anî û di nav de xebatên bêhnvedanê û xêzkirinê jî hebûn

Di Kanûna 2024 'an de komeleya “Good Seed” jî bi malbatên girtîyan re dest bi çalakiya “Bîra Pozîtîf a Sûriyê” kir û bi berdewamkirina çalakiyê re di dema pêş de heta niha du rûniştin pêk anîn.

Di navbera Cotmeh 2024 û Berfanbara 2024an de, Release Me rêzeçalakî pêk anîn ku ji malbatên qurbanîyên wendahîyên bi darê zorê yê li Sûriyê û jinên mexdûr bûne hedef, bi awayekî çalak jinan di nivîsandina afirîner de eleqedar dîke, ev jî bû gaveke girîng ji bo belgekirina serpêhatîyên xwe bi awayekî zayendî-hesas, rêz li nepenîtiya wan bigirin û alîkariya wan bikin ku ew ji bandorên neyînî yê di dema şer de

hatine jiyîn xelas bibin. Çalakî bi pirtûka ji romanên beşdarên a bi navê [“Em lehengên ku çîrokên xwe vedibêjin”](#) bi encam bû.

Her wiha rêxistinê [çalakiyeke](#) fêrbûna gelêrî pêk anî ku derfet ji beşdarên re peyda kir da ku çîrok û serpêhatîyên xwe yê kesane vebêjin û bandorên cuda yê pêkanîna fikrekê li ser biryar, çalakî û biryar û çalakiyên kesên din nîqaş bikin, bi armanca ku karibin gavên hişmend bavêjin da ku ji pêkanînen neyînî rizgar bibin. Di çalakiyê de 64 beşdarên 8 koman, 4 li bajarê Selqînê û 4 beşdar li bajarê Efrînê hatin cem hev.

Massar di navbera Cotmeh û Kanûna 2024'an de ji bo alîkariya malbatan bike ku belgeyên xwe bi pêş bixin û ji bo doza windakirina bi zorê ya ji aliyê DAIŞ'ê ve hatine windakirin bi kar bînin, çalakiya perwerdeya vegotîne pêk anî. Di çalakiyê de 30 jin û 10 mêrên ji malbatên windahîyên DAIŞ'ê hedef hatin girtin . Aktîvîte ji bilî 28 çîrokên ku divê bîn pêşxistin, di encama hilberîna 12 çîrokên tijî malbatî de pêk hat. Di heman serdemê de Massar di berde wama çalakiyên cihên bi ewle ji bo jinan li bajarên Ezaz û Reqa yê di hundirê Sûriyê de bi beşdarbûna 10 jinan li her herêmekê ku li her bajarekî 16 rûniştin hatin lidarxistin û dewreyên bi çalakiyên şahiyê ku jinan kêfxweşiya xwe bi rizgarkirina Sûriyê anîn ziman tevî zehmetiyên ku malbatên windayan kişandin

Ev belge bi desteka dêranê ji aliyê Yekîtiya Ewropê hatiye amadekirin. Içerîya vê belgeyê temamen di bersîbiya Navenda Sûrî ya Ragihandîna Azadiya Ragihandinê de ye û bi hîç şexilîf nîkare bê wate kirin ku diyar dîke rewsê Yekîtiya Ewropê.

المركز السوري للإعلام وحرية التعبير
Navenda Sûriyayî ya Ragihandinê û Azadiya Derbirînê
Syrian Center for Media and Freedom of Expression